

Sygn. akt XVII AmE 70/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta de Heij - Kaplińska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Katarzyna Dawejnis

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2014 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

o zawarcie umowy

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 26 kwietnia 2012 roku Nr (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję;

II. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 288,50 (dwieście osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów procesu;

III. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 188,50 (sto osiemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Jolanta de Heij – Kaplińska

Sygn. akt XVII AmE 70/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 kwietnia 2012 r., o nr (...), na podstawie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: PE), w zw. z art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w L. Oddział Z. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...) S.A. obiektów (...) o łącznej mocy przyłączeniowej 30 MW, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł zawarcie pomiędzy (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W. a (...) S.A. z siedzibą w L. Oddział Z. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej obiektów (...) o łącznej mocy przyłączeniowej 30 MW, o treści stanowiącej załącznik do decyzji.

(decyzja, k. 4-41).

Odwołaniem z dnia 14 maja 2012 r. (...) S.A. z siedzibą w L. zaskarżyła powyższą decyzję w całości, wnosząc o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości;

ewentualnie o:

zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie treści umowy przyłączeniowej w brzmieniu ostatecznie wskazanym przez (...) mail-em z dnia 4 lipca 2011 r. wraz ze zmianami płynącymi z pisma z dnia 8 sierpnia 2011 r. w szczególności poprzez ustalenie szacunkowej opłaty za przyłączenie w wysokości 145.064.792 zł netto;

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej.

Zaskarżonej decyzji zarzucono:

naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 7 Prawa energetycznego poprzez:

- założenie, że istnieją warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia do sieci, w sytuacji, gdy analiza sprawy pozwala na ustalenie braku ekonomicznych i technicznych warunków przyłączenia, co wiąże się z rozległym zakresem zmian koniecznych do zaprowadzenia w sieci w związku z projektowanym przyłączeniem,

- przyjęcie istnienia po stronie Powódki publicznoprawnego obowiązku przyłączenia zainteresowanej spółki - także wbrew dyspozycji art. 7 ust. 3 PE, tj. wobec braku przedłożenia przez Zainteresowaną tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, do których ma być dostarczana energia,

- naruszenie zasady równoprawnego traktowania poprzez ukształtowanie umowy o przyłączenie ze szkodą dla interesu ekonomicznego Powódki i innych odbiorców, i wyłącznie w interesie Zainteresowanej;

- naruszenie prawa wspólnotowego poprzez dokonanie wykładni przepisów krajowego porządku prawnego w oparciu o art. 15 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającą dyrektywę 2003/54/WE i art. 16 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE, w sytuacji, gdy nie wynika to wprost z zasad prawidłowej wykładni. Pozwany za podstawę rozstrzygnięcia nieuprawnienie przyjął powoływane regulacje prawa wspólnotowego w sytuacji, gdy uprawnione byłoby to wyłącznie w sytuacji, gdyby kształtował sytuację prawną Powódki w sposób korzystniejszy niż wynikająca z zastosowania wyłącznie przepisów krajowego, stanowionego porządku prawnego. Strona odwołująca się zaznaczyła, że treścią powołanej regulacji prawa wspólnotowego jest stworzenie przez krajowego ustawodawcę ram dla uprzywilejowania wytwórców energii ze źródeł odnawialnych, podczas gdy do krajowego porządku prawnego ustawodawca nie wprowadził takowego uprzywilejowania, co wynika także ze swobody państw w doborze metod transpozycji regulacji wspólnotowych, o ile oczywiście taka pozytywna regulacja znajduje się w przepisach wspólnotowych, czego w niniejszym przypadku brak;

- błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że wydanie warunków przyłączenia oraz przesłanie Zainteresowanej projektu umowy o przyłączenie w każdym przypadku oznacza, iż spełnione są warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia podmiotu ubiegającego się o przyłączenie (tu: Zainteresowanej) do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego (tu: Powódki), podczas gdy spełnienie się powyższych warunków Prezes URE powinien był ustalić w oparciu o całokształt stanu faktycznego sprawy oraz przy uwzględnieniu odrębności wynikających z hipotezy art. 7 ust. 9 PE;

2) art. 7 ust. 9 PE poprzez jego niezastosowanie w sytuacji nieistnienia obowiązku przyłączenia oraz w braku ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci;

3) art. 7 ust. 8 pkt 3 PE poprzez jego zastosowanie, w sytuacji, gdy z pkt-u powyżej wynika fakt wyłączenia stosowania tegoż przepisu;

4) art. 7 ust. 8i PE poprzez niewłaściwą interpretację polegającą na przyjęciu, że wydane warunki przyłączenia stanowią - wbrew literalnej treści - bezwarunkowe zobowiązanie do zawarcia umowy o przyłączenie oraz poprzez pominięcie treści regulacji przepisu § 8 (w szczególności ust. 6) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4.05.2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, także poprzez przyjęcie, iż wydane warunki przyłączenia wyłączają konieczność dokonania analizy z uwzględnieniem art. 7 ust. 1 PF i z pominięciem art. 7 ust. 9 PE;

5) art. 11d ust. 3 PE w zw. z art. 9c ust. 3 poprzez ukształtowanie treści umowy z pominięciem treści obowiązków tkwiących po stronie Powódki jako operatora systemu OSD oraz obowiązków zapewnienia należytej pracy sieci, w tym także w sytuacji zagrożenia, przez co w efekcie dochodziłoby do ograniczenia swobody OSD, ale także OSP, w realizowaniu przypisanych obowiązków;

6) art. 1 ust. 2 PE poprzez brak równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii, w sytuacji gdy skrajnie odmienne od propozycji Powódki ukształtowanie wielkości opłaty za przyłączenie odbija się negatywnie dla odbiorców w taryfie na lata kolejne - poprzez zatwierdzenie wyższych wielkości stawek i opłat (wobec następczego ujęcia we wniosku taryfowym), zaś podmioty - wytwórcy, w tym Zainteresowana, nie ponosi żadnych kosztów związanych z wprowadzaniem wyprodukowanej energii do systemu dystrybucyjnego, dla którego funkcję operatora pełni Powódka;

7) art. 4f ust. 1 PE, w zw. z art. 46 PE, poprzez pominięcie okoliczności, że świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, m.in. nie może powodować niekorzystnej zmiany cen lub stawek opłat za dostarczoną energię i zakresu ich dostarczania odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska;

oraz przepisów prawa formalnego:

8) art. 7 i art. 77 k.p.a. poprzez brak pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego, wszystkich okoliczności sprawy mających stanowić przedmiot rozstrzygania, co wiąże się z brakiem rozważenia istnienia obowiązku przyłączenia oraz brakiem weryfikacji ekonomicznych i technicznych warunków przyłączenia;

9) art. 6 k.p.a. poprzez narzucenie brzmienia umowy, które powodują naruszenie dyspozycji art. 46 PE oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18.08.2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną;

10) art. 107 ust. 1 i 3 k.p.a. poprzez braki uzasadnienia rozstrzygnięcia tak faktycznego, jak i prawnego, w szczególności w zakresie podstaw ustalenia opłaty za przyłączenie faktycznego jak i prawnego, przez co organ naruszył także zasadę wyjaśniania; jednocześnie zaskarżona decyzja jest niejednoznaczna i wywołuje trudności interpretacyjne;

11) art. 8 PE w związku z art. 7 PE, poprzez wykroczenie przez organ administracyjny poza przypisane mu kompetencje ustawowe w zakresie orzekania, w sytuacji gdy kompetencja Prezesa URE oparta na art. 8 PE dotyczy rozstrzygania sporów powstałych na tle zawierania i wykonywania umów w przypadku, gdy obowiązek ich zawarcia wynika z ustawy, względnie z decyzji administracyjnej. Oznacza to, że Prezes URE jest władny rozstrzygać w drodze konstytucyjnych decyzji administracyjnych wyłącznie w sprawach spornych, w których konkretnemu żądaniu wnioskodawcy odpowiada publicznoprawny obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego, a zatem obowiązek wynikający z ustawowej normy prawnej o charakterze *ius cogens*, a tym samym kompetencja ta nie obejmuje umów nieobjętych obowiązkiem publicznoprawnym przedsiębiorstwa energetycznego, tj. w sytuacji, gdy brak jest warunków ekonomicznych dla ich zawarcia. Prezes URE nie ma również uprawnień do modyfikacji poddanej jego rozstrzygnięciu umowy przyłączeniowej w zakresie, który nie jest sporny pomiędzy stronami, gdy jednocześnie nie zachodzi niezgodność tych postanowień z przepisami bezwzględnie obowiązującymi.

Z ostrożności procesowej zaskarżonej decyzji zarzucono również następujące naruszenie przepisów prawa:

12) art. 7 ust. 2 PE poprzez brak ukształtowania zapisów umowy w kwestiach zawartych w powołanym przepisie, w tym w zakresie braku ustalenia opłaty za przyłączenie - poprzez ustalenie jedynie 1 składnika tejże opłaty, podczas, gdy drugi stanowiący iloczyn opisany jest jedynie w postaci mnożnej;

13) art. 7 ust. 8 pkt 3 PE poprzez mylną wykładnię polegającą na przyjęciu, że „przyłączenie” należy sprowadzić do terminu „przyłącza” zgodnie z definicją rozporządzenia systemowego oraz poprzez ustalenie treści § 4 stanowiącego o ustaleniu opłaty za przyłączenie, z uwzględnieniem zarzutu powyżej;

14) art. 7 ust. 8 pkt 3 w zw. z art. 23 ust. 1 PE poprzez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że ustalenie wysokości opłaty za przyłączenie na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia oznacza, iż Zainteresowana powinna ponieść jedynie część kosztów inwestycji związanych z wybudowaniem przyłącza, a nie obejmuje kosztów inwestycji związanych z przebudową (dla potrzeb niniejszego odwołania utożsamianą z pojęciami modernizacji i rozbudowy) sieci elektroenergetycznej Powódki niezbędnych do przyłączenia w sytuacji, gdy:

- ustawodawca nie utożsamia pojęć „przyłącze” oraz „przyłączenie”, w związku z czym wniosek, iż koszty „przyłączenia” Zainteresowanej do sieci odpowiadają kosztom budowy „przyłącza” jest błędny, tym samym zwrot „rzeczywiste nakłady poniesione na realizację przyłączenia” należy interpretować zgodnie z jego literalną treścią, ze względu na priorytet wykładni językowej, w zgodzie z semantyką języka polskiego i rozumieć jako upoważnienie przedsiębiorstwa energetycznego (tu: Powódki) do ustalenia opłaty przyłączeniowej w wysokości kosztów wszystkich inwestycji niezbędnych dla przyłączenia Zainteresowanej do sieci,

- rozszerzenie wykładni pojęcia „przyłącze” - w kontekście nieprawidłowego antycypowania stanu sieci, jakby już została zbudowana/przebudowana oraz w kontekście sformułowań używanych przez ustawodawcę: „przyłączenie” - imiesłów czynny ze źródłosłowiem w postaci „przyłączyć” (tu o zabarwieniu obowiązku publicznoprawnego), to wszystko wsparte rozumowaniem typu wnioskowego „z celu na środki”;

- dodatkowo uzasadniając ukształtowanie zapisów umowy w części dotyczącej opłaty za przyłączenie Pozwany nie wskazał uzasadnienia dla „szcątkowego” ujęcia w kalkulacji opłaty za przyłączenie tylko jednego elementu infrastruktury, skoro jest to jak i zresztą pozostałe - element infrastruktury umożliwiający przyłączenie rozumiane jako zespół czynności funkcjonalnie związanych z budową przyłącza, sumarycznie ujętych w wydanych warunkach przyłączenia, a bez których przyłączenie Zainteresowanej do sieci na założonych dla przyłączanych urządzeń parametrach (w tym wytwarzanej mocy) oraz współpraca z tą siecią nie byłyby możliwe;

15) art. 23 ust. 2 pkt 12 i 20 lit. c) PE, art. 7 ust. 8 pkt 3 PE oraz § 8 ust. 3, § 15 oraz regulacji Załącznika nr 1 Rozporządzenia systemowego oraz art. 353¹ k.c. poprzez ustalenie treści umowy w zakresie wykraczającym poza zakres kompetencji Pozwanego, w tym w szczególności w zakresie wprowadzenia zmian w wydanych warunkach, uchybienia ukształtowanemu zapisowi co do rozgraniczenia własności sieci i urządzeń, miejsca dostarczania i odbioru energii elektrycznej oraz poprzez uwzględnienie w opłacie jedynie części skalkulowanych nakładów na przyłączenie, które winny zostać nią objęte stosownie do postanowień Załącznika nr 1 Rozporządzenia systemowego dotyczącego wymagań technicznych dla urządzeń, instalacji i sieci wytwórców energii elektrycznej; a jednocześnie naruszenie zasady swobody umów poprzez ukształtowanie treści kontraktu w sposób sprzeczny z wolą podmiotów, których interesów umowa dotyczy, przy braku okoliczności, które mogłyby być poczytane za niezgodne z przepisami bezwzględnie obowiązującymi.

16) art. 4 ust. 1, art. 7 ust. 5 i 6, 8 oraz art. 9c ust. 3 pkt 3, 4 i 5 w zw. z art. 16 ust. 1 i ust. 4, art. 19 ust. 1 i 3 PE poprzez ich błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że wyłącznie na przedsiębiorstwie energetycznym (tu: Powódce) ciąży obowiązek sfinansowania modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznej niezbędnej celem dokonania przyłączenia podmiotu ubiegającego się o przyłączenie (tu: Zainteresowanej) w sytuacji, gdy:

- z brzmienia powyższych regulacji nie wynika wniosek wyprowadzony przez Prezesa URE, a ponadto

- Powódka nie została zobligowana do wykonania wszystkich inwestycji objętych wydanymi warunkami przyłączenia, niezbędnych do przyłączenia podmiotu ubiegającego się o przyłączenie w planie rozwoju, o który mowa w art. 16 PE;

- Powódka ustaliła konieczność poniesienia nakładów na przyłączenie, których treścią nie jest modernizacja i rozbudowa a przebudowa, co podyktowane jest celem poniesienia nakładów (tu przyłączenie Zainteresowanej), a nie rozbudową sieci realizowaną jako jej stały rozwój, która to powinność jest realizowana niezależnie od działań związanych z przyłączaniem podmiotów, które już posiadają zawartą umowę, bądź realizują uprawnienie dla jej ukształtowania przez Pozwanego;

- z brzmienia i treści normy art. 7 ust. 8 (pkt 3) wynika zupełność przedmiotowej normy, w szczególności, że podstawa prawna rozporządzenia taryfowego powołanego przez Pozwanego jako umożliwiającego dokonanie wykładni powołanego przepisu przesądza, że nie może mieć ono i realizować funkcji wykładniczej dla przepisu przeciw – aktu prawnego wyższej rangi, podobnie zresztą rzecz ma się również w stosunku do Rozporządzenia systemowego, które ma walor i wydźwięk stricte faktyczny, z którego skutki prawne płyną dopiero wskutek odpowiednich zachowań podmiotów uprawnionych.

Strona odwołująca podtrzymała powyższe stanowisko w piśmie procesowym z dnia 22 lipca 2012 r. oraz doprecyzowała żądanie zasądzenia kosztów postępowania, wnosząc o ich zasądzenie na swoją rzecz w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej od pozwanego oraz od zainteresowanego – od każdego z osobna.

(odwołanie, k. 42-76; pismo procesowe powódki, k. 201-212).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 lipca 2012 r., podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji, Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej.

(odpowiedź na odwołanie, k. 116-142).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 lipca 2012 r. (data stempla pocztowego) zainteresowana (...)sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie odwołania w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz zainteresowanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Powyższe stanowisko podtrzymano w piśmie procesowym z dnia 13 sierpnia 2012 r.

(odpowiedź na odwołanie, k. 160-183; pismo procesowe zainteresowanego, k. 217-225).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskiem z dnia 24 listopada 2008 r. (...)sp. z o.o. z siedzibą w W. wystąpiła do (...) Sp. z o.o. (aktualnie (...) S.A. Oddział Z.) o wydanie warunków przyłączenia dla (...).

(dowód: pismo (...) z dnia 24.11.2008 r., k. 25-27 akt admin.; wniosek, k. 28-29 akt admin.).

W dniu 14 lipca 2009 r. Spółka (...) określiła warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (...) o łącznej mocy przyłączeniowej 30 MW i doręczyła je wnioskodawcy wraz z projektem umowy o przyłączenie. W pkt 1.6 warunków wskazano, że w celu przyłączenia FW należy dokonać szeregu prac w sieci elektroenergetycznej.

(dowód: okoliczności bezsporne; Warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej nr (...), k. 244-251 akt admin.; Umowa nr (...), k. 252-257 akt admin.).

Postanowienia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej były przedmiotem negocjacji pomiędzy ww. przedsiębiorcami, które dotyczyły m.in. zmiany warunków przyłączenia poprzez zmianę miejsca przyłączenia z

rozdzielni 110 kV w stacji 110/15 kV P. na rozdzielnię 110 kV w stacji 110/15 kV T. oraz wysokości opłaty za przyłączenie do sieci odnawialnego źródła energii.

(dowód: okoliczności bezsporne; pismo (...) z 20.04.2011 r., k. 270-272 akt admin., z dnia 22.04.2011 r., k. 287 akt admin.; z 16.05.2011 r., k. 300-302 akt admin.; pismo (...) S.A. Oddział Z. z 10.06.2011 r., k. 285-286 akt admin.; z 21.06.2011 r., k. 304-310 akt admin.; z 13.07.2011 r., k. 321 akt admin.; wydruk z korespondencji mejlowej dot. projektów umów o przyłączenie, k. 345 akt admin.).

Wobec barku osiągnięcia porozumienia stron co do treści umowy przyłączeniowej, w dniu 12 lipca 2011 r. (...) wystąpiła do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie, w trybie art. 8 ust 1 PE, sporu w sprawie odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...).

(dowód: wniosek, k. 1-16 akt admin.)

Pismem z dnia 21 lipca 2011 r. Prezes URE zawiadomił przedsiębiorców o wszczęciu - w dniu 12 lipca 2011 r. - postępowania w sprawie, a pismem z dnia 19 stycznia 2012 r. i 4 kwietnia 2012 r. zawiadomił o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się ze zgromadzonym materiałem dowodowym w celu ewentualnego wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań.

(dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania, k. 311-313 akt admin.; zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego, k. 777, 806 akt admin.).

W dniu 26 kwietnia 2012 r. Prezes URE wydał decyzję, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, w której orzekł o zawarciu pomiędzy (...) a (...) S.A. Oddział Z. umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej obiektów (...) o łącznej mocy przyłączeniowej 30 MW.

Powyżej opisany stan faktyczny został ustalony przez Sąd w oparciu o ww. dowody, których wiarygodność i moc dowodowa nie budziły zastrzeżeń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest (i) wydanie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej (...) o łącznej mocy przyłączeniowej 30 MW, (ii) zmiana miejsca przyłączenia z P. na T., (iii) negocjacje pomiędzy stronami tj. (...) Sp. z o.o. i (...) SA co do warunków umowy o przyłączenie w odniesieniu do kosztów, (iv) wniosek do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 PE.

Polemika stron dotyczyła wysokości opłaty za przyłączenie. (...) S.A. uznawała, że wysokości opłaty za przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej powinna wynosić odpowiednio: 7 511 659 zł (tak w projekcie umowy z dnia 21 czerwca 2011 r. i 4 lipca 2012 r.), 145 064 792 zł (tak w piśmie z dnia 8 sierpnia 2011 r., znak: (...)) i w końcu 29 788 333 zł (tak w projekcie umowy, przedstawionym w piśmie z dnia 7 grudnia 2011 r., znak: (...)). Z treści wszystkich projektów umowy o przyłączenie do sieci (...) przedstawionych zainteresowanemu przez (...) S.A. do opłaty za przyłączenie ww. źródła zaliczone zostały nakłady na budowę nowych odcinków sieci dystrybucyjnej należącej do (...) S.A. oraz na ich przebudowę, mającą związek z przyłączeniem m.in. ww. źródła do tej sieci (ale także innych farm wiatrowych).

Prezes URE rozstrzygając spór uznał, że spełnione są przesłanki z art. 7 ust. 1 PE i nałożył na (...) SA obowiązek przyłączenia do sieci elektroenergetycznej poprzez zawarcie umowy pomiędzy stronami. Organ uznał, że opłata za przyłączenie obejmuje kwotę 1 200 000 zł oraz

a) iloczyn kwoty 700 000 zł i długości (w km) odcinków linii 110 kV łączącej stację 110 kV/SN (...) z rozdzielnią 110 kV w stacji 110/15 kV T. (przyłącza) w przypadku jej realizacji w wariantcie napowietrznym

b) iloczyn kwoty 2 000 000 zł i długości (w km) odcinków linii 110 kV łączącej stację 110 kV/SN (...) z rozdzielnią 110 kV w stacji 110/15 kV T. (przyłącza) w przypadku jej realizacji w wariantcie kablowym

Ostateczna wartość opłaty za przyłączenie zgodnie z §4 umowy miała zostać ustalona przez (...) S.A. na podstawie rzeczywistych nakładów związanych z przyłączeniem źródła z uwzględnieniem postanowień niniejszej umowy (§ 1 ust 4).

Na (...) został nałożony obowiązek wykonania zadań określonych w warunkach przyłączenia do miejsca dostarczenia energii elektrycznej (w zależności czy budowa przyłącza 110kV napowietrznego czy budowa przyłącza 110kV kablowego) i wykonanie modernizacji i przebudowy sieci dystrybucyjnej zgodnie z warunkami przyłączenia określonymi w pkt 1.6. Warunków Przyłączenia, czyli podmiot miał:

1.6.1 Przebudować istniejącą linię 110 kV M. - Z. o przekroju 120 mm² na linię o przekroju na 240 mm² z dostosowaniem jej do temp. pracy + 80°C.

1.6.2 Dostosować istniejącą linię 110 kV K. - R. o przekroju 185 mm² do przepływu mocy S=65 MVA i do temp. pracy +80°C.

1.6.3 Dostosować istniejącą linię 110 kV K. - M. o przekroju 185 mm² do przepływu mocy S=76 MVA i do temp. pracy +80°C.

1.6.4 Dostosować istniejącą linię 110 kV M. - Z. J.o przekroju 240 mm⁽²⁾ do przepływu mocy S=170 MVA i do temp. pracy + 80°C.

1.6.5 Dostosować istniejącą linię 110 kV Z. - Z. M. - Z. J. o przekroju 240 mm² do przepływu mocy S=170 MVA i do temp. pracy + 80°C.

1.6.6 Dostosować istniejącą linię 110 kV L. - T. P. o przekroju 120 mm² do przepływu mocy S=103 MVA i do temp. pracy + 80°C.

1.6.7 Dostosować istniejącą linię 110 kV T. P. - T. Północ o przekroju 120mm² do przepływu mocy S=48 MVA i do temp. pracy +80°C.

1.6.8 Dostosować istniejącą linię 110 kV T. P.- Z. o przekroju 120mm⁽²⁾ do przepływu mocy S=44 MVA i do temp. pracy +80°C.

1.6.9 Dostosować istniejącą linię 110 kV L. - M. o przekroju 240 mm² do przepływu mocy S=96 MVA i do temp. pracy +80°C.

1.6.10 Dostosować istniejącą linię 110 kV M. - S. do temperatury pracy +80°C.

1.6.11 Dostosować istniejącą linię 110 kV S. - B. do temperatury pracy +80°C.

1.6.12 Dostosować istniejącą linię 110 kV B. - N. do temperatury pracy+80°C.

1.6.13 Dostosować istniejącą linię 110 kV N. - S. do temperatury pracy +80°C.

Opłata za przyłączenie (...), która ostatecznie, zdaniem (...) S.A. wynosiła 29 788 333 zł, oparta została zdaniem organu nie na podstawie rzeczywistych nakładów niezbędnych do poniesienia na realizację przyłączenia (sensu stricte), a na podstawie rzeczywistych (w ocenie (...) S.A.) nakładów związanych z przebudową i modernizacją sieci, która zdaniem ww. przedsiębiorstwa jest niezbędna dla przyłączenia (...) do sieci operatora systemu dystrybucyjnego. Jak wynikało

z treści załącznika nr 2 do przedstawianych przez (...) S.A. Oddział Z. projektów umowy o przyłączenie ww. źródła do sieci dystrybucyjnej (w tym do projektu z dnia 7 grudnia 2011 r.) opłata ta obejmowała nakłady składające się na:

1. Dobudowę i wyposażenie pola 110 kV oraz przystosowanie istniejącej rozdzielni 110 kV (stacji 110/15 kV T.) do współpracy z (...).
2. Przebudowę linii 110 kV w relacji (...) M. - (...) Z. o długości 14 km.
3. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) K. - (...) R. o długości 15,4 km.
4. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) M. - (...) K. R. o długości 36,4 km.
5. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) K. R. - (...) K. o długości 4,2 km.
6. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) M. - (...) Z. J. o długości 9,9 km.
7. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) Z. - (...) Z. M. - (...) Z. J. o długości 9,4 km.
8. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) L. - (...) T. P. o długości 42,7 km.
9. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) T. P.. - (...) T. P.. o długości 6,1 km.
10. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) Z. - (...) T. P.. o długości 34,4 km.
11. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) M. - (...) L. o długości 43,7 km.
12. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) M. - (...) S. o długości 13,1 km.
13. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) S. - (...) B. o długości 27,7 km.
14. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) B. - (...) N. o długości 9,04 km.
15. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) B. - (...) N. (Oddział R.) o długości 34,6 km.
16. Przebudowę linii 110 kV relacji (...) N. - (...) S. (Oddział R.) o długości 5,9 km.
17. Budowa traktu światłowodowego i urządzeń teletransmisyjnych na linii Z. T., długości 36,7 km.

(...) S.A. w planie rozwoju (...) S.A. na lata 2011 - 2015 (k. 298-299) miała umieszczone nakłady na rozbudowę sieci:

1. modernizacja (przebudowa linii na nową – słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV w relacji (...) M. - (...) Z. o długości 10 km- wartość projektu 10 170 tys. zł;
2. modernizacja (przebudowa linii na nową- słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV relacji (...) M. - (...) S. o długości 13,2 km – wartość projektu 14 200 tys. zł;
3. modernizacja (przebudowa linii na nową – słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV relacji (...) S. - (...) B. o długości 28 km – wartość projektu 29 500 tys. zł;
4. modernizacja (przebudowa z dostosowaniem do pracy) linii 110 kV relacji (...) B. - (...) N. o długości 34,8 km – wartość projektu 20 000 tys. zł;
5. przebudowa z możliwością pracy w temperaturze +80°C i dostosowanie do pracy w temperaturze 60°C linii 110 kV relacji (...) N. - (...) S. (Oddział R.) o długości 5,9 km – wartość projektu 5 400 tys. oraz 1 500 tys. zł.

Plan rozwoju (...) pokrywał się z pkt 2, 12, 13, 15, 16 ww, czyli łącznie 5 spośród 17-stu wyszczególnionych nakładów na przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej. Łączna wartość projektów w planie rozwoju wynosiła 81 300 tys. zł.

Kolejny plan rozwoju na lata 2014 – 2019 (k. 296-299) przenosił pozycje z planu wcześniejszego i dodawał nowe inwestycje i tak (...) S.A. miała umieszczone nakłady na rozbudowę sieci:

6. modernizacja (przebudowa linii na nową – słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV w relacji (...) M. - (...) Z. o długości 14 km- wartość projektu 11 170 tys. zł;
7. przebudowa (wymiana przewodów i dostosowanie) linii 110 kV relacji (...) L. - (...) T. P. o długości 42,7 km – wartość projektu 10 600 tys. zł;
8. modernizacja (wymiana przewodów i dostosowanie) linii 110 kV relacji (...) Z. - (...) T. P.. – wartość projektu 8 500 tys. zł;
9. modernizacja (wymiana przewodów i dostosowanie) linii 110 kV relacji (...) T. P.. - (...) T. P.. – wartość projektu 1 500 tys. zł;
10. modernizacja (przebudowa linii na nową- słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV relacji (...) M. - (...) S. o długości 13,1 km – wartość projektu 9 220 tys. zł;
11. modernizacja (przebudowa linii na nową – słupy, przewody, izolacja) linii 110 kV relacji (...) S. - (...) B. o długości 27,7 km – wartość projektu 19 420 tys. zł;
12. modernizacja (przebudowa z dostosowaniem do pracy) linii 110 kV relacji (...) B. - (...) N. o długości 34,8 km – wartość projektu 15 600 tys. zł;
13. przebudowa z możliwością pracy w temperaturze +80°C i dostosowanie do pracy w temperaturze 60°C linii 110 kV relacji (...) N. - (...) S. (Oddział R.) o długości 5,9 km.

Plan rozwoju (...) do roku 2019 pokrywa się z pkt 2, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16 ww, czyli łącznie 8 pozycji spośród 17-stu wyszczególnionych nakładów na przyłączenie (...) do sieci dystrybucyjnej. Łączna wartość projektów w planie rozwoju wynosiła 76 010 tys. zł.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 7 ust. 1 PE należy stwierdzić, że przepis ten nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne publicznoprawny obowiązek zawierania umów. Obowiązek ten nie jest bezwzględny. Aktualizuje się tylko w ściśle określonych okolicznościach, wymienionych w tym przepisie. Jeżeli przesłanki z tego przepisu nie zachodzą, może być zawarta umowa na podstawie art. 7 ust. 9 PE. Stosownie do treści art. 7 ust. 1 PE przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek zawarcia takiej umowy, tylko jeżeli łącznie spełnione są dwie przesłanki wymienione w tym przepisie

- 1) istnieją techniczne warunki przyłączenia oraz
- 2) przyłączenie jest ekonomicznie uzasadnione.

Istnienie tych warunków weryfikowane jest co do zasady przez przedsiębiorstwo sieciowe wówczas, gdy podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci wystąpi ze stosownym wnioskiem. Złożenie takiego wniosku rodzi po stronie przedsiębiorstwa sieciowego obowiązek przeprowadzenia oceny, czy przyłączenie danego podmiotu jest możliwe z technicznego punktu widzenia (to jest czy przedsiębiorstwo sieciowe może dostarczać lub przyjmować do sieci wnioskowaną ilość energii elektrycznej) oraz czy będzie ekonomicznie uzasadnione. Jeżeli w przekonaniu przedsiębiorstwa energetycznego brak warunków technicznych lub ekonomicznych, wówczas odmawia ono zawarcia umowy o przyłączenie do sieci i informuje o tym Prezesa URE. Odmowa zawarcia umowy o przyłączenie, gdy warunki te nie są spełnione, nie upoważnia również Prezesa URE do wydania decyzji zastępującej umowę o przyłączenie do

sieci, chyba że w postępowaniu przez Prezesem Urzędu zostanie wykazane, że warunki techniczne i ekonomiczne istniały (por. wyrok SN z dnia 11 kwietnia 2012 r. III SK 33/11, OSNP 2013/9-10/120).

Czym innym są zaś warunki przyłączenia wydawane przez przedsiębiorstwo energetyczne po rozpatrzeniu wniosku podmiotu ubiegającego się o przyłączenie. Warunki te określają aspekty techniczne przyłączenia stosownie do okoliczności konkretnego przypadku, przy czym ze względu na bezpieczeństwo sieci i niezawodność dostaw prawo do ich kształtowania należy do przedsiębiorstwa energetycznego. W sensie cywilnoprawnym warunki przyłączenia nie rodzą zobowiązań, ani nie kreują obowiązku zawarcia umowy o przyłączenie, lecz jedynie potwierdzają gotowość przedsiębiorcy sieciowego do jej zawarcia na podanych warunkach w okresie ich ważności. Dopiero w nowelizacji z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 21, poz. 104) w art. 7 ust. 8i) wskazano, że w okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. W ocenie Sądu, owe „warunkowe zobowiązanie” odnosi się tak do samych wymagań ujętych w warunkach przyłączenia, jak i określonych w art. 7 ust. 1 PE.

Szczegółowo kwestie wydawania warunków technicznych przyłączenia oraz wymagań technicznych stawianych urządzeniom, sieciom i instalacjom podmiotów ubiegających się o przyłączenie uregulowane jest w tzw. rozporządzeniu systemowym.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego (Dz.U. z 2007, Nr 93, poz. 623) wydane na podstawie art. 9 ust. 3 PE określa w § 4, iż przyłączenie do sieci następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1 PE i po spełnieniu warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej "warunkami przyłączenia". To co określają warunki przyłączenia wskazuje §8 rozporządzenia i są to kwestie techniczne, m.in. zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem. W warunkach przyłączenia nie porusza się strony ekonomicznej inwestycji. Rozporządzenie podkreśla zaś, że dla zawarcia umowy o przyłączenie do sieci ważna jest ocena art. 7 ust. 1 PE „jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru”. Zarówno art. 7 ust. 1 PE jak i §4 rozporządzenia wymagają najpierw ustalenia (i) istnienia warunków technicznych i ekonomicznych przyłączenia do sieci i dostarczania paliw lub energii, następnie (ii) spełnienia przez podmiot żądający zawarcia umowy warunków przyłączenia do sieci i odbioru. Inaczej dokonuje się oceny przyłączenia na potrzeby wydania warunków przyłączenia a inaczej dla zawarcia umowy o przyłączenie.

Prezes URE wydając decyzję orzekającą zawarcie umowy pomiędzy stronami za decydujące kryterium jej zawarcia potraktował wydanie warunków przyłączenia. Tego typu podejście wynikało z orzecznictwa szeroko zacytowanego w decyzji i odpowiedzi na odwołanie.

Prezes URE odwołując się do licznych wyroków stwierdził, że wydane przez (...) S.A. Oddział Z. warunki przyłączenia oraz przedstawiane przez ww. przedsiębiorstwo projekty umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...), zawierają postanowienia sprzeczne z prawem w zakresie sposobu ustalenia wysokości opłaty za przyłączenie w świetle postanowień art. 7 ust. 8 pkt 3 PE oraz określenia w ramach wydanych warunków przyłączenia zakresu pojęciowego przyłącza, zważywszy na jego definicję zawartą w § 2 pkt 15 rozporządzenia systemowego. Przedstawione zainteresowanemu projekty umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...) S.A. ww. odnawialnego źródła energii, będące podstawą orzekania w powyższej sprawie, zawierają także szereg postanowień, które w mniejszym lub większym stopniu nie znajdują oparcia w treści przepisów prawa i mocą niniejszej decyzji zostały ukształtowane poprzez ich dostosowanie do treści obowiązujących norm prawnych.

Ustalona przez (...) S.A. Oddział Z. opłata za przyłączenie (...), która ostatecznie, zdaniem (...) S.A. Oddział Z., wynosi 29 788 333 zł, oparta została nie na podstawie rzeczywistych nakładów niezbędnych do poniesienia na realizację przyłączenia (sensu stricte), a na podstawie rzeczywistych (w ocenie (...) S.A.) nakładów związanych z przebudową

i modernizacją sieci, która zdaniem ww. przedsiębiorstwa jest niezbędna dla przyłączenia (...) do sieci operatora systemu dystrybucyjnego.

Prezes URE znaczną część rozważań poświęcił rozróżnieniu sieci i przyłączenia. Po analizie co jest przyłączem, a co siecią i na kim spoczywa obowiązek budowy tych odcinków organ uznał, że budowa linii 110 kV łączącej projektowaną stację 110 kV/SN (...) z rozdzielnią 110 kV w stacji 110/15 kV T. stanowi, w ramach kształtowanych niniejszą decyzją postanowień umowy o przyłączenie i warunków przyłączenia, obowiązek (...) S.A. Oddział Z.. Zdaniem Prezesa URE przewidziany ww obowiązek zawarty w punkcie 1.2. warunków przyłączenia stanowił zadanie polegające na budowie sieci w rozumieniu art. 3 pkt 11 PE. Prezes URE uznał, że przepisy art. 7 ust. 5 i 6 ww. ustawy wskazują, iż (...) S.A. Oddział Z. jako przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej jest zobowiązane do budowy (i jej finansowania) odcinków sieci służących do przyłączenia urządzeń i instalacji podmiotów przyłączanych do sieci. Czynią to za pomocą przyłączy (odcinków sieci) w rozumieniu § 2 pkt 15 rozporządzenia systemowego, które łączą wspomniane urządzenia i instalacje z pozostałą częścią eksploatowanej przez (...) S.A. sieci dystrybucyjnej.

Organ nie analizował warunków ekonomicznych przyłączenia jednego podmiotu w kontekście szerokiego zakresu obowiązku rozbudowy sieci wymienionej w pkt 1.6 warunków przyłączenia. Przesłanki, o których mowa w art. 7 ust. 1 PE, nie były przedmiotem ustaleń. Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu przed Prezesem URE Sąd uznaje, że Prezes URE orzekając na podstawie art. 8 ust. 1 PE nie wykazał, aby istniały warunki techniczne i ekonomiczne przyłączenia do sieci oraz nie sprostął ciężarowi dowodu w sprawie rozstrzygnięcia sporu.

Dokonana przez Prezesa URE subsumcja art. 7 ust. 1 PE nie jest poparta oceną technicznych i ekonomicznych możliwości przyłączenia instalacji zainteresowanego do sieci (...) SA, a jedynie stanowi konsekwencję faktu wydania przez (...) SA warunków przyłączenia. Prezes URE przyjął, że o spełnieniu wymienionych w art. 7 ust. 1 PE warunków przesądza samo wydanie warunków przyłączenia do sieci. Sytuacja niniejsza odpowiada tej, która była podstawą sformułowania istotnych uwag przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do powoływanego już wyroku z dnia 11 kwietnia 2012 roku (III SK 33/11). W rozpoznawanej sprawie Sąd Najwyższy uwydatnił konieczność każdorazowej obiektywnej oceny przez Prezesa URE oraz sąd rozpoznający odwołanie od decyzji, czy w konkretnej sprawie rzeczywiście spełnione są przesłanki technicznej i ekonomicznej możliwości przyłączenia. Zdaniem SN wydanie warunków przyłączenia, nie może stanowić regina probationem dla ustalenia stanu faktycznego w celu zastosowania art. 7 ust. 1 PE. Sąd Najwyższy słusznie zauważył, że takie rozumowanie prowadziłoby do nieuzasadnionego zróżnicowania przedsiębiorców energetycznych. Owo zróżnicowanie sprowadzałoby się do tego że: (i) jeśli przedsiębiorstwo energetyczne wyda wnioskującemu o przyłączenie dokument – warunki przyłączenia wraz z projektem umowy, to w razie ewentualnego sporu, co do treści umowy (np. co do wysokości opłaty przyłączeniowej) Prezes URE, a później SOKiK, rozstrzygając o zawarciu umowy, nie badałby faktycznego istnienia warunków technicznych i ekonomicznych do dokonania przyłączenia, uzna bowiem ten fakt za przyznany (udowodniony) samym wydaniem dokumentu – warunków przyłączenia; (ii) jeśli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi wydania warunków przyłączenia, to w razie skierowania przez zainteresowanego wniosku do Prezesa URE, tenże organ, a później sąd byłby zobligowany do przeprowadzenia dowodów na fakt istnienia bądź braku warunków technicznych i ekonomicznych do realizacji przyłączenia; to z kolei umożliwia przedsiębiorstwu realną obronę, co do braku istnienia warunków do przyłączenia.

Należy również mieć na uwadze, że gdy podmiot zainteresowany przyłączeniem do sieci kwestionuje warunki umowy o przyłączenie do sieci i występuje do Prezesa Urzędu z wnioskiem o rozstrzygnięcia sporu przez wydanie decyzji z art. 8 ust. 1 PE, Prezes Urzędu zobowiązany jest najpierw ustalić, czy na przedsiębiorstwie energetycznym spoczywał obowiązek zawarcia umowy z art. 7 ust. 1 PE, a następnie dopiero ocenić, które z postanowień projektu umowy wymagają zmiany. Fakt, że (...) przedstawiała kolejne nowe projekty umowy o przyłączenie zawierające różne wysokości opłaty przyłączeniowej, natomiast nie podnosiła, że w sprawie brak jest przesłanek określonych w art. 7 ust. 1 PE nie zwalnia Prezesa URE od dokonania ustaleń skoro rozstrzyga spór ujęty w katalogu art. 8 ust. 1 PE. Tylko ustalając spełnienie przesłanek z art. 7 ust. 1 PE można zważyć ukształtowanie przyszłej treści umowy albo uznać, że nie ma przesłanek do jej zawarcia. Przyjęcie a priori istnienia ekonomicznych warunków przyłączenia na podstawie samego tylko faktu wydania warunków przyłączenia nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Ponadto właśnie różne wersje przedstawianego projektu umowy wskazywały na dużą rozpiętość finansowania

inwestycji co uzasadniało poczynienie ustaleń, jakie są faktyczne warunki ekonomiczne przyłączenia. Z samego planu rozwoju (...) można wyczytać jak duże koszty przewidziano na modernizację sieci obejmującą pięć z 17 elementów niezbędnych dla przyłączenia (...). Dodatkowo nastąpiła zmiana miejsca przyłączenia, co winno odzwierciedlić ustalenia warunków technicznych.

W ocenie Sądu nie można wymagać, aby dla przyłączenia farmy wiatrowej dystrybutor miał obowiązek rozbudowy sieci umożliwiającej przyłączenie. Rozbudowa sieci jest obowiązkiem ale planowym, opartym na odpowiednich zamysłach inwestycyjnych. Jeżeli ten publicznoprawny obowiązek rozbudowy jest realizowany i sieć istnieje w zasięgu podmiotu przyłączanego wówczas przedsiębiorstwo co do zasady nie może odmówić przyłączenia, bo koszty przyłączenia zrównoważą ekonomiczne zyski. Może być tak, że nie ma zapotrzebowania na energię, wówczas mimo warunków technicznych nie zafunkcjonują warunki ekonomiczne. Jeżeli jednak sieć nie istnieje w zasięgu podmiotu przyłączanego, nie ma takiej rozbudowy w planach albo jest w dalekiej przyszłości, wówczas nie można wymagać inwestycji nakierowanych na realizację prywatnoprawnego interesu podłączanego podmiotu bez zbadania interesów przedsiębiorstwa energetycznego. Wydanie warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z potwierdzeniem lub ukształtowaniem obciążającego przedsiębiorstwo publicznoprawnego obowiązku dokonania przyłączenia. Zdaniem Sądu nie zostało ustalone, czy koszty rozbudowy sieci z pominięciem kosztów przyłącza uzasadniały nałożenie wykonania publicznoprawnego obowiązku przyłączenia.

Przyłączem jest odcinek sieci służący do połączenia instalacji wytwórcy z siecią dystrybucyjną operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w celu świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej. Ustawowe rozumienie przyłącza podaje rozporządzenie systemowe i jest to odcinek lub element sieci służący do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej, z pozostałą częścią sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu przyłączanego usługę przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej. Legalna definicja sieci zawarta została w art. 3 pkt 11 PE stanowi, iż są to instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, należące do przedsiębiorstwa energetycznego.

Nie długość odcinka decyduje o kwalifikacji elementu budowanego, tylko jego rola. O ocenie, czy dany odcinek instalacji należy uznać za przyłącze, decyduje tylko funkcja tego fragmentu infrastruktury. Stosownie do treści art. 7 ust. 5 PE przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46. Przepis art. 7 ust. 6 ww. ustawy przewiduje zaś, iż budowę rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci zapewnia operator systemu dystrybucyjnego. Art. 9c ust. 3 pkt 3 PE przewiduje, iż operator w zakresie eksploatowanego systemu dystrybucyjnego, stosując obiektywne przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tego systemu jest odpowiedzialny między innymi za zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej. Z kolei art. 9c ust. 3 pkt 11 przewiduje obowiązek planowania i rozwoju sieci dystrybucyjnej związany między innymi z rozwojem mocy wytwórczych przyłączanych sieci dystrybucyjnych.

Obowiązek rozbudowy sieci nie ma charakteru bezwzględnego - jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 kwietnia 2012 r. - i aktualizuje się na określonych w tym przepisie warunkach. Mianowicie, obowiązek ten spoczywa na przedsiębiorstwie energetycznym tylko i wyłącznie w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych, wydanych na podstawie art. 9 oraz 46 PE oraz w zakresie wynikającym z założeń lub planów, o których mowa w art. 19 i 20 PE. W niniejszej sprawie brak ustaleń, w świetle których instalacja zainteresowanego przewidziana byłaby w planach lub założeniach do planów, o których mowa w art. 19 i 20 PE. Plan rozwoju przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 16 PE nie jest zaś takim, do którego odwołuje się przepis art. 7 ust. 5 PE. Brak ustaleń dotyczących uwzględnienia farmy wiatrowej zainteresowanego w założeniach lub planach, o których mowa w tym przepisie, nie mógł stanowić podstawy prawnej dla wywiedzenia względem (...) obowiązku rozbudowy na własny koszt sieci energetycznej w celu przyłączenia zainteresowanego. Brak również ustaleń, które uzasadniałyby konkluzję, iż

powód jest zobligowany do rozbudowy sieci (we wskazanym przez siebie zakresie) na mocy przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 oraz 46 PE.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że obowiązek rozbudowy sieci wynika również z art. 4 ust. 1 i art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4 Prawa energetycznego (wyrok Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 2011 r., III SK 42/10, LEX nr 898422). Jednakże, obowiązek rozbudowy sieci, o którym mowa w innych przepisach Prawa energetycznego (art. 4 ust. 1 i art. 9c ust. 3 pkt 3 i 4) nie ma związku z rozbudową sieci na potrzeby przyłączenia nowych podmiotów, lecz utrzymania spójności i prawidłowego działania systemu energetycznego.

W niniejszej sprawie to warunki ekonomiczne winne zdecydować, czy (...) ma obowiązek z art. 7 ust. 1 PE rozbudowania sieci służącej do przyłączenia jednego użytkownika systemu (wytwórcy), czy jednak zainteresowany może być obciążony kosztami budowy takiego odcinka sieci, który ze względu na uwarunkowania geograficzne farmy wiatrowej, jej położenie, brak możliwości usytuowania innych obiektów w pobliżu tego fragmentu sieci, może być przeznaczony tylko i wyłącznie na potrzeby przyłączenia farmy wiatrowej.

Mając na uwadze skuteczność podniesionego zarzutu naruszenia art. 7 ust. 1 PE zbędne jest badanie podnoszonych zarzutów odnoszących się do naruszeń prawa formalnego – przepisów kodeksu postępowania administracyjnego i oceny prawidłowości treści umowy o przyłączenie.

Sąd Okręgowy uchylił decyzję na podstawie art. 479⁵³ §2 k.p.c.

Uznając odwołującego za wygrywającego sprawę stosownie do przepisu art. 98 k.p.c. związku z art. 98 § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. zaliczono do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez (...) SA wynagrodzenie radcy prawnego należne stosownie do § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 490) w wysokości 360 zł oraz opłatę od pełnomocnictwa 17 zł i opłatę od odwołania 100 zł. Mając na uwadze, iż niniejsze postępowanie zostało zainicjowane na skutek wydania przez Prezesa URE decyzji uchybiającej art. 8 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 PE, Sąd uznał za zasadne obciążenie Prezesa URE w całości kosztem opłaty od odwołania oraz połową kosztów zastępstwa procesowego, pozostałą część zastępstwa procesowego zasądzając od zainteresowanego.

SSO Jolanta de Heij - Kaplińska